

Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esitykseksi eduskunnalle varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön järjestämisestä häiriötilanteissa koskevaksi lainsäädännöksi / PT

VD/4670/03.00.00/2026

PT/KK/RÅ/CS/JL/NH/KH/SK/JH/TKP/AR/JK

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa (VN/35609/2025) liitteenä olevasta hallituksen esityksestä eduskunnalle varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön järjestämisestä häiriötilanteissa koskevaksi lainsäädännöksi. Lausunto tulee antaa 14.8.2026 mennessä.

Esityksen taustalla on pääministeri Orpon hallitusohjelman mukainen häiriö- ja kriisitilanteita koskevan sääntelyn kokonaistarkastelu. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa varhaiskasvatustakia, perusopetuslakia sekä vapaasta sivistystyöstä annettua lakia. Ehdotetuilla muutoksilla pyritään turvaamaan kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäminen erilaisissa häiriötilanteissa sekä vahvistamaan toimialan varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Esityksen tavoitteena on varmistaa varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen mahdollisimman täysimääräinen jatkuminen myös häiriötilanteissa. Lisäksi tavoitteena on vähentää häiriötilanteista lapsille, oppilaille, opiskelijoille ja henkilöstölle aiheutuvia terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuvia haittoja sekä turvata perustuslaissa säädettyjen sivistyksellisten oikeuksien ja sosiaalipalveluihin liittyvien velvoitteiden toteutuminen.

Esityksen keskeiset muutokset koskevat erityisesti seuraavia kokonaisuuksia:

- Mahdollistetaan perusopetuksen etäopetus häiriötilanteissa viranomaispäätöksellä.
- Mahdollistetaan väliaikaiset poikkeukset opetuksen määrästä, tuntijaosta, opetussuunnitelmista sekä varhaiskasvatuksen aukioloajoista ja henkilöstömitoituksista.
- Turvataan edelleen oikeus opetukseen, tukeen, turvalliseen toimintaympäristöön ja kouluruokailuun.
- Nuorimmat ja eniten tukea tarvitsevat oppilaat pidetään pääsääntöisesti lähiopetuksessa myös häiriötilanteissa.
- Laajennetaan varautumisvelvollisuus myös yksityisiin opetuksen järjestäjiin ja vapaan sivistystyön toimijoihin.
- Kunnille säädetään velvollisuus turvata palvelujen jatkuminen, jos yksityinen toimija ei pysty toimimaan häiriötilanteessa.

Lausunnon valmistelu

Lausunto on valmisteltu kasvatuksen ja oppimisen toimialan yhteisissä palveluissa. Hallintopäällikkö on pyytänyt kommentteja kasvatuksen ja oppimisen toimialan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueilta sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan elinikäisen oppimisen palvelualueelta. Vantaan kaupungin hallintosäännön 19 luvun 1 § mukaan kaupunginjohtaja esittelee useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat.

Toimivalta

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 5 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 10.8.2026 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle liitteen mukainen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön järjestämisestä häiriötilanteissa koskevaksi lainsäädännöksi
- Lausuntopyyntö
- Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön järjestämisestä häiriötilanteissa koskevaksi lainsäädännöksi

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: hyvinvoinnin ja opiskeluhuollon päällikkö Tiina Kulju-Palo, puh. 040 513 7818
hallintopäällikkö Christian Sjöstrand, puh. 050 312 1592
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)